

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ

- **INTRODUCCIÓ**
- *Objectius*

L'objectiu d'aquest treball és realitzar un ampli estudi geològic de la zona escollida, el terme municipal de Corbera de Llobregat, per apreciar les peculiaritats del terreny des d'un punt de vista geològic i evaluar els impactes i els riscos generats per l'acció de l'home en aquest entorn natural.

Aquest estudi s'ha fet des d'un punt de vista multidisciplinar dintre de la mateixa geologia, d'aquesta manera s'han examinat les característiques del substrat de la zona, els dipòsits del quaternari i s'ha fet un estudi hidrogeològic i geomorfològic, per aconseguir una visió global del context i enfocar totes aquestes característiques des d'un punt de vista més pràctic, és a dir, més relacionat amb la geologia ambiental, que és el nostre interès principal en aquest treball.

- *Context geogràfic i socio-econòmic*
- **Context geogràfic**

Corbera de Llobregat és un municipi de 6529 habitants situat a la banda dreta del riu que li dona nom, i amb una superfície de 18,36 km² que s'extenen des del puig de les Agulles i la creu d'Aragall fins aigües baix de la riera de Sant Joan fins el punt on desguassa al Llobregat en l'indret de la roca de Sant Roc; limitats així pel nord-est amb els municipis de Castellví de les Rosanes i Gelida, per l'oest amb el terme de Cervelló i per l'est amb Sant Andreu de la Barca.

Integrada amb altres 28 municipis en la comarca del Baix Llobregat, de 486,10 km², localitzada al sector central de la costa catalana, en una posició geogràfica de 41°40' nord, 2°10' est i s'extén des de la desembocadura del Llobregat fins les muntanyes de Montserrat, és envoltada per les comarques del Vallès occidental pel nord-est, el Barcelonès pel sud-est, l'Anoia i l'Alt Penedès per l'oest i el Garraf pel sud-oest .

El límit nord de la comarca està determinat per la Depressió Central amb la Serralada de Montserrat, la Serralada Litoral és present amb les serres de Rubió i el Cairat i el Puig Ventós, la Depressió Pre-Litoral s'extén des d'Olesa de Montserrat i Esparraguera fins el Congost de Martorell i d'aquest al Delta del Llobregat hi ha present la Serralada Litoral, amb el sistema Garraf-Ordal a la riba dreta i als vessants de Collserola, el Papiol, a les Esplugues, a la riba esquerra; desenvolupant-se entre les dues ribes la plana al·luvial des del congost fins a Sant Boi. A partir d'aquest punt s'inicia la plana al·luvial de 90 km² , que obrint-se en forma de triangle determina el Delta del riu Llobregat, amb una línia de costa que va de Montjuïc fins a Castelldefels.

- **Context socio-econòmic**

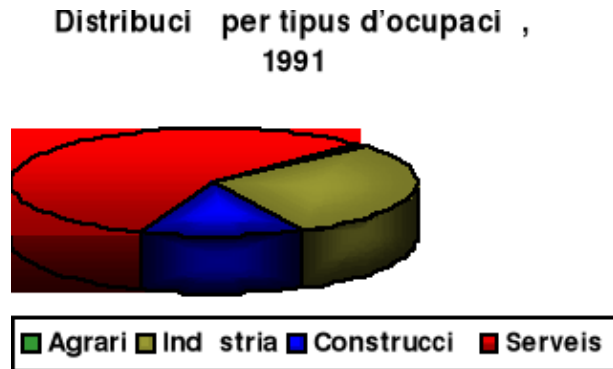
La capital de comarca és Sant Feliu de Llobregat i altres ciutats importants són: Molins de Rei, Cornellà, Sant Boi i Gavà, definint-se així com una comarca policèntrica, que manté un alt nivell de relació laboral tant dins de la comarca, com fora d'ella, amb ciutats com Barcelona i l'Hospitalet.

Pel que fa el terme Corbera de Llobregat hi destaquen quatre nuclis tradicionals de població: Corbera de Dalt (el nucli original), Corbera de Baix i els veïnats de l'Amunt i de l'Avall. A més d'aquests s'hi han desenvolupat nombroses urbanitzacions que són un element característic del paisatge. A causa de la transformació de les urbanitzacions en barris de residència permanent, fenomen aquí molt intens, ha estat un dels municipis que més ha crescut en el període de 1981 a 1991. El sòl urbà ocupa el 47.20% del municipi. Les vies de

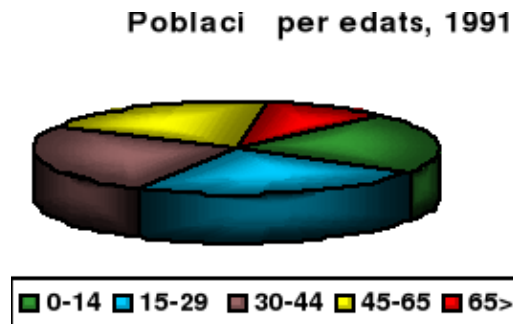
comunicació es redueixen a una carretera que arrenca de la N-340 en direcció Gelida, travessant també La Palma de Cervelló.

Fonamenta l'economia en els serveis, en creixement, en la construcció i en una indústria ampliada durant els darrers anys, on destaquen el químic, la metal·lúrgia i el textil (gèneres de punt). L'activitat agrària, marginal, és present amb granges avícoles i una reduïda agricultura tradicional (limitada a una extensió de 26 ha.).

D'una població activa de 2363 persones l'any 1991, la taxa d'atur es situava en un 10.41% i la taxa d'activitat en el 57.68%.



Gràfic 1. Distribució de la població de Corbera de Llobregat segons la seva ocupació laboral.



Gràfic 2. Distribució per edats de la població de Corbera de Llobregat.

- **ESTRUCTURA GEOLÒGICA DEL TERRITORI**
- **Introducció**

La Comarca del Baix Llobregat se situa transversalment a les estructures geològiques que constitueixen els Catalànids, que són el conjunt format per les Serralades Litoral i Pre-Litoral, juntament amb la fossa d'origen tectònic que les separa, coneguda com a Depressió Litoral.

Els Catalànids juntament amb la cadena ibèrica formen una unitat geològica i tectònica inseparable des del Juràssic inferior, agrupant el conjunt d'estructures desenvolupades durant la compressió terciària a l'interior de la plana ibèrica. Una de les principals característiques d'aquest conjunt és la diferenciació de tres grans unitats estratigràfiques:

- a) Sòcol Hercià.
- b) Triàsic.
- c) Cobertura juràssico-cretàcia.

El municipi de Corbera de Llobregat, a l'estar situat en una zona de muntanya és ideal per constatar la multiplicitat d'estructures que són presents en aquest context geogràfic.

Concretament la zona de Corbera de Llobregat s'engloba en el bloc del Garraf, a l'extrem, meridional de la Serralada Litoral. A la part baixa de Corbera es troba l'anomenada fossa de Corbera que s'estén en direcció NE–SW durant uns set quilòmetres i amb una amplada de cinc–cents metres. És el Graben de Corbera de Llobregat i en ell hi podem trobar els materials característics del *Keuper*. En els relleus de les muntanyes que l'envolten es poden trobar els materials típics del *Buntsandstein* i Paleozoic al nord (Corbera), i del *Muschelkalk* al sud.

Els materials del *Keuper* es troben, normalment, coberts per vegetació; però degut a l'interés econòmic que alguns d'aquests tenen (guix) els podem observar amb relativa facilitat a qualsevol de la gran quantitat de pedreres que hi ha a la zona. A les pedreres trobem els materials molt erosionats per la tectònica que provoca l'aparició del Graben.

- **Materials i disposició estructural.**
- **Comentari del mapa de substrats i de dipòsits del quaternari**

En aquest apartat comentarem les estructures geològiques presents a la zona intentant relacionar–les amb la història geològica d'aquesta. Per a fer això, treballarem de forma gairebé exclusiva amb dades documentals ja que les estructures més importants, o bé no poden observar–se fàcilment, com és el cas de les falles que conformen el graben o, fins i tot, s'han arribat a suprimir artificialment, com en el cas d'un important sinclinal que va existir a la zona 3.

Es donarà una descripció de cada una de les estructures més importants que es troben a l'àrea d'estudi.

A continuació passarem a exposar un breu resum cronològic de l'evolució geològica de l'àrea estudiada per a després, a una segona part, comentar la morfologia actual. En relació a aquesta primera part, cal comentar que en geologia no és pràctic mesurar el temps en termes d'anys o mil·lenis; sinó que es parla d'edats geològiques, cicles de temps en que s'aprecia una certa coherència en els materials dipositats o en les restes paleontològiques. Per a veure una estimació de l'antiguitat de les edats citades es pot recórrer a la taula exposada a la figura 2.

- **Història geològica**